

**ИЗБОРНОМ ВЕЋУ
ПРАВОСЛАВНОГ БОГОСЛОВСКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ
МИЈЕ КОВАЧЕВИЧА 11Б
11060 БЕОГРАД**

Предмет: Реферат Комисије за избор у звање доцента за ужу научну област Практично богословље / Тежиште истраживања: Пастирско богословље, са пуним радним временом.

Одлуком Изборног и Наставно-научног већа Православног богословског факултета Универзитета у Београду (број 0104-775/6), од 26. децембра 2023. године, као и Решењем о образовању Комисије за припрему реферата (бр. 0205-78/2), од 19. фебруара 2024. године, изабрани смо за чланове Комисије за припрему реферата за избор у звање доцента за ужу научну област Практично богословље/Тежиште истраживања: Пастирско богословље, са пуним радним временом, а на основу конкурса објављеног у публикацији „Послови“, од 31. јануара 2024. године. После увида у предложени конкурсни материјал имамо част и задовољство да Изборном и Наставно-научном већу Православног богословског факултета у Београду поднесемо следећи

РЕФЕРАТ

На расписани јавни конкурс, објављен у публикацији „Послови“, од 31. јануара 2024. године, пријавио се један кандидат – Драган Каран, доктор богословских наука и тренутно у звању доцента за ужу научну област Практично богословље на Православном богословском факултету Универзитета у Београду. Кандидат је уз пријаву (бр. 0205-78/1), од 13. фебруара 2024. године, уредно приложио сву конкурсном предвиђену документацију.

1. ОСНОВНИ БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Драган Каран рођен је 30. маја 1977. године у Славонској Пожеги (Република Хрватска). Године 1991. завршава Основну школу у Јакшићу и исте године уписује Богословију „Светог Арсенија Сремца“ у Сремским Карловцима. По успешном завршетку поменуте школе, године 1996. уписује основне академске студије теологије на Теолошком факултету Националног и Каподистријског Универзитета у Атини. Ове студије окончава 2000.

године, да би исте године уписао постдипломске студије на наведеном факултету. Након четири године успешно приводи крају постдипломске студије, одбравивши са одличном оценом магистарски рад „Философска и патристичка утемељеност дела *Слово против Манихејаца* Светог Јована Дамаскина“ 2004. године под менторством проф. др Константина Скутериса. Исте године пријављује тему докторске дисертације „Појам смрти и њеног превазилажења у Христу по учењу Светог Атанасија Великог“ под менторским руковођењем наведеног професора. У оквиру докторских студија кандидат остварује, на предлог ментора, студијски боравак на Институту за Источне цркве у Регензбургу током академске 2005/2006. године, добивши стипендију Немачке бискупске конференције ради усавршавања немачког језика и подробнијег студијског рада посвећеног изради докторске дисертације. Пријављену дисертацију успешно брани 29. јануара 2014. године на Теолошком факултету Националног и Каподистријског Универзитета у Атини, а 12. јуна исте године бива свечано промовисан у звање доктора богословских наука. Треба нагласити да су дипломе магистра и доктора богословских наука нашег кандидата нострификоване од стране Универзитета у Београду, и то решењем Ректора Универзитета у Београду (број 06-613-2392/6 - диплома магистра богословских наука), од 11. децембра 2008. године, и решењем (број 06-61302-3217/3-14 - диплома доктора богословских наука), од 18. јула 2014. године. Такође, треба напоменути да је др Драган Каран у два наврата биран за асистента на Групи за практично богословље Православног богословског факултета Универзитета у Београду, за предмет Пастирско богословље са психологијом.

Кандидат поседује знање новогрчког, класичног грчког и немачког језика, а служи се енглеским и руским језиком.

2. НАСТАВНО-ПЕДАГОШКИ РАД

Радно искуство у трајању од 16 година кандидат је стекао радом на Православном богословском факултету у Београду. Он је најпре био ангажован као сарадник у настави – асистент у два изборна периода, а почев од 2014. године учествује у настави у звању доцента држећи предавања и вежбе. На основним студијама је предавао Пастирско богословље са психологијом, а на мастер студијама Психологију религије у оквиру Религиолошког модула. Током академске 2015/2016. године и 2016/2017. године кандидат је у оквиру поменуте Групе ангажован на извођењу наставе (предавања и вежби) из предмета Омилитика. Током протеклог изборног периода 2019-2023. године кандидат Каран је учествовао као члан у великом

броју Комисија за одбрану завршних и мастер радова. Био је члан у две комисије за одбрану завршних радова на основним студијама. На мастер студијама је учествовао као члан у 9 комисија за одбрану мастер радова и био је ментор 10 успешно одбрањених мастер радова. Изабран је у поновно звање доцента 2019. године, а крајем исте године постављен је за продекана за финансије. У другом изборном периоду др Драган Каран, изузев наведених предмета, изводи предавања и вежбе и на новим предметима, сходно важећој акредитацији, и то на богословско-катихетском смеру из Пастирског богословља, а из Аскетике на оба смера (богословско-пастирском и богословско-катихетском студијском програму) од 2022. године.

У свом наставно-педагошком раду кандидат је показао изузетне резултате, о чему сведоче и високе оцене у поступку студентске евалуације педагошког рада наставника. Резултати студентског вредновања за претходне четири године и текућу пету годину су следећи: 2018/2019: **4,56**; 2019/2020: **4,82**; 2020/2021: **4,76**; 2021/2022: **4,95**; 2022/2023: **4,71**. У наведеним резултатима студентске евалуације педагошког рада нарочито су истакнути и високо оцењени: редовност одржавања наставе, разумљивост излагања материје предвиђене предметом, подстицање студената на активност и критичко размишљање. Исто тако, особито се истичу мотивисаност и ентузијазам кандидата током извођења наставе.

3. НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Приликом ангажовања у настави на Православном богословском факултету у Београду у звању доцента, др Драган Каран је испољио способност и вишедимензионалне компетенције за научно-истраживачки рад, у прилог чему сведоче и његове успешно обрађене теме магистарског и докторског рада, као и његови научни радови објављени како у међународним и домаћим научним часописима, тако и у зборницима радова са међународних и националних научних скупова. Упоредо са тим, кандидат се у својим писаним радовима суочава са актуелним пастирским проблемима, те тако доприноси у научној области којом се бави, поштујући принципе и методологију академског научно-истраживачког рада.

Почев од претходног избора, кандидат је учествовао у раду научних скупова од међународног и националног значаја, а био је и члан редакцијског одбора научног часописа *Теолошки погледи*.

3.1. Библиографија радова:

(од избора у претходно звање)

Објављени научни радови:

- 1) Драган Каран, „Пастирске рефлексije богословља митрополита пергамског Јована Зизијуласа“, *Црквене студије* 21 (2023): 179-191. **М23**
- 2) Драган Каран, „Византијски духовни токови и одблесци у Србији“, *Византијско-словенска читенија VI*, Зборник радова са истоимене Међународне научне конференције одржане 26. новембра 2022. године на Универзитету у Нишу, Д. Бојовић, К. Митић (ур.) (Ниш: Међународни центар за православне студије, Центар за црквене студије, 2021), 241-271. **М31**
- 3) Драган Каран, „Путеви, перспективе и изазови пастирског служења у Српској Православној Цркви“, *Стогодишњица васпостављања Српске Патријаршије 1920-2022*, Зборник радова са научног скупа одржаног на Православном богословском факултету у Београду 15. децембра 2022. године, В. Вукашиновић (прир.), (Београд: Универзитет у Београду, Православни богословски факултет, 2023), 147-162. **М63**

3.2. Преглед и оцена радова (2019-2023)

- 1) Драган Каран, „Пастирске рефлексije богословља митрополита пергамског Јована Зизијуласа“, *Црквене студије* 21 (2023), 179-191. **М23**

Аутор се у раду критички осврће на православну антропологију митрополита Јована Зизијуласа и на њену рефлексiju у простору пастирског богословља на теоретском нивоу, као и на њене практичне последице у практичном животу Цркве. Аутор у раду истиче да богословље Цркве представља живи израз живота и бића саме Цркве, те тако неминовно оставља и последице на пастирско деловање унутар саме Цркве. Аутор примећује да сваки вид богословља који превиђа његову харизматску улогу представља индивидуално-интелектуални рад који не служи свом циљу, а самим тим нема ни позитивну пастирску рефлексiju будући да то није изградња богочовечанског Тела Цркве. Кандидат у овој студији сагледава богословље Цркве као органску функцију Тела Цркве кроз историју, а која служи првенствено изградњи Тела Христовог, што је само по себи и њен пастирски задатак. Немогуће је одвојити богословље од пастирске делатности Цркве, па је отуда и сваки вид богословља који одступа од своје пастирске и сакралне димензије у великом ризику да изгуби свој црквени

карактер. Стога, изградња и раст бића Цркве представља једну од кључних задатака свих харизматских служби, па самим тим и богословствовања. Пастирско служење је незамисливо без богословске речи, али квалитет пастирског служења зависи управо од црквене аутентичности богословља. Анализом богословља митрополита пергамског Јована Зизијуласа и његове концептуалне поставке, кандидат истиче потребу непрестаног подсећања на темељни аксиом теологије, а то је њен црквени карактер.

2) Драган Каран, „Византијски духовни токови и одблесци у Србији“, *Византијско-словенска читенија VI*, Зборник радова са истоимене Међународне научне конференције одржане 26. новембра 2022. године на Универзитету у Нишу, Д. Бојовић, К. Митић (ур.) (Ниш: Међународни центар за православне студије, Центар за црквене студије, 2021), 241-271. **МЗ1**

Приказујући историјске путеве и токове српске средњовековне историје, аутор настоји да у овом раду анализира историјски утицај византијске културе, прожете хришћанским духом, на развој српског друштва и културе народа, а који су утемељени у пастирској бризи Цркве. Кључни историјски моменат у развоју српског народа одиграо се самим примањем хришћанске вере. Целокупна култура српског народа, као и других словенских народа на Балканском полуострву базира се на хришћанској вери. Православна Црква и вера постају мост помоћу кога се преносе сва цивилизацијска достигнућа византијске културе у српском народу. Евангелизација и ширење православне вере међу српским народом, као и његово уцрквењење представљају истовремено и процес његове духовне култивације. Аутор запажа у раду да је пастирски рад и брига Цркве у средњовековној Србији била општа брига за народ и целокупну тадашњу државу. Историјско наслеђе средњовековне Србије представља споменик хришћанског идентитета српског народа. Аутор се дотиче како лика, тако и дела Светога Саве, нарочито се осврћући на његов рад као састављача *Законоправила*. Овај правни извор представља синтезу већ постојећег византијског правног система са одређеним корекцијама, а које имају за циљ да се сачува не само аутономија Цркве од државе, већ и простор световне власти од уплива црквене власти. Подухват састављања *Номоканона* представља израз пастирског старања Светога Саве у циљу уређења и унапређења квалитета црквеног и друштвеног живота. Значај рада се очитује и у томе што аутор уочава значај присуства вере у животу појединца и целокупног народа за његову духовну и културну изградњу, односно уцрквењење.

- 3) Драган Каран, „Путеви, перспективе и изазови пастирског служења у Српској Православној Цркви“, *Стогодишњица васпостављања Српске Патријаршије 1920-2022*, Зборник радова са научног скупа одржаног на Православном богословском факултету у Београду 15. децембра 2022. године, В. Вукашиновић (прир.) (Београд: Универзитет у Београду, Православни богословски факултет, Београд 2023), 147-162. **M63**

Аутор предочава у раду историјски пут и развој пастирског богословља као академске дисциплине на просторима Српске Православне Цркве, у периоду од васпостављања српске Патријаршије 1920. године до наших дана. У раду се минуциозно и акривично анализира историјски пут развоја пастирског богословља као академске дисциплине, са свим теоријским концептима ове области у том периоду. Аутор је приказао систематично и детаљно све теоретске токове у развоју ове академске дисциплине и околности које су допринеле том развоју. Посебна вредност овога рада очитује се у чињеници да је аутор сагледавао овај историјски пут Пастирског богословља у контексту православне еклисиологије као главног аксиома за схватање и разумевање пастирског служења унутар Цркве, па самим тим и Пастирског богословља као богословско–академске дисциплине. Аутор се нарочито осврће на изазове са којима се Црква данас суочава, показујући мултидисциплинарни карактер овога рада и истичући свест практичне примене теорије пастирског богословља у свакодневном животу Цркве.

4. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

Кандидат др Драган Каран био је члан Савета Православног богословског факултета Универзитета у Београду, у периоду 2019- 2022. године. Такође, кандидат тренутно обавља функцију продекана за финансије на Православном богословском факултет, а коју је већ једанпут вршио, у периоду од 2020-2022. године. Изузев наведених обавеза, кандидат обавља и функцију шефа Катихетско–пастирске групе, као и шефа Катедре за Пастирско богословље. У раздобљу од 2019. до 2023. године, био је ангажован као члан у девет комисија за одбрану мастер радова, при чему је сам био ментор приликом израде десет мастер радова и уједно члан комисије приликом њихове одбране. Године 2021. постављен је за члана уредништва *Теолошких погледа* – часописа Светог Архијерејског Синода Српске Православне Цркве.

У оквиру својих ваннаставних активности, кандидат др Драган Каран учествовао је као рецензент у Комисији за почетну акредитацију Агенције за

високо образовање Републике Српске у вредновању докторских студија на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ Универзитета у Источном Сарајеву. Поред наведених активности, био је ангажован и од стране Катихетског одбора Српске Православне Цркве у Републици Српској и Федерацији БиХ у циљу унапређења реализације православне веронауке и побољшања дидактичко–педагошких квалитета рада вероучитеља. Осим тога, активно је учествовао у промовисању науке и православног богословља узимајући учешћа у више трибина и предавања, као и у раду скупова:

- Предавање на тему „Велики пост и хришћански живот“, Црквена општина Лазаревац, 26. март 2022. године;

- Предавање на тему „Духовни смисао поста“ у организацији Цркве Ружице и Капеле Свете Петке, 3. априла 2022. године;

- Предавање на тему „Пост и аскеза“, Црквена општина Лазаревац, 16. октобра 2022. године;

- Предавање на научном скупу О Светом владици Николају, на тему „Пастирско деловање Светог Владике Николаја“ у организацији Епархије ваљевске, 24. септембра 2022. године (писана верзија предавања објављена је у *Зборнику радова у част тројубилеја светог владике Николаја: 140 година од рођења, 65 од престављења у Господу и 30 од преноса његових светих моштију*, Ваљево: Епархија ваљевска, 2023, 14-25; ISBN: 978-86-89013-10-8).

5. ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ ЗАКОНСКИХ УСЛОВА И КРИТЕРИЈУМА ЗА ИЗБОР У ПРЕДЛОЖЕНО НАСТАВНИЧКО ЗВАЊЕ

5.1. Општи услови

Кандидат је одбранио докторску дисертацију на Богословском факултету Националног и Каподистријског Универзитета у Атини, те стекао звање и диплому **доктора теологије**, нострификовану решењем Ректора Универзитета у Београду (број 06-61302-3217/3-14), од 18. јула 2014. године.

5.2. Обавезни услови

Кандидат др Драган Каран је испунио опште услове за избор у звање доцента. Он је током свога досадашњег рада на Православном богословском факултету Универзитета у Београду (**16 година радног стажа**) био ангажован као асистент (у два мандата) и доцент при Катедри за Пастирско богословље у оквиру Групе за катихетско и пастирске богословље

(2014-2019) и (2019-2024), испуњавајући све предвиђене услове. Истовремено, треба истаћи да се на конкурс пријавио само он као једини кандидат, при чему је критеријум за избор задовољен.

5.3. Искуство у педагошком раду са студентима

Кандидат др Драган Каран поседује педагошко искуство у трајању **од 16 (шеснаест) година**, које је стечено континуираним радом на Православном богословском факултету Универзитета у Београду. Почев од академске 2014/2015. године, држи предавања и вежбе на Православном богословском факултету у Београду у оквиру основних академских студија из предмета *Пастирско богословље са психологијом*, док је током академске 2014/2015. и 2015/2016. године био ангажован у оквиру групе за извођење наставе из предмета Омилитика. Такође, од избора у звање доцента учествује и у извођењу наставе на мастер студијама из предмета *Психологија религије* на религиолошком модулу при поменутом факултету. Треба истаћи да, у складу са новом акредитацијом, почевши од 2021. године, поред наведених предмета, изводи наставу и вежбе из предмета Аскетике на богословско-катихетском и богословско-пастирском студијском програму, као и из предмета Пастирско богословље на богословско-катихетском студијском програму.

Учешће у комисији за одбрану три завршна рада на академским специјалистичким, односно мастер студијама

Кандидат је у периоду од 2019-2024. године остварио учешће као члан комисије за одбрану **9** мастер радова на мастер академским студијама и као ментор за израду и одбрану **10** мастер радова.

5.4. Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода

2018/2019: **4,56**;

2019/2020: **4,82**;

2020/2021: 4,76;
2021/2022: 4,95;
2022/2023: 4,71.

5. 5 Објављен један рад из категорије М20 или три рада из категорије М51 из научне области за коју се бира

- Драган Каран, „Пастирске рефлексije богословља митрополита пергамског Јована Зизијуласа“, *Црквене студије*, 21 (2023): 179-191. ISSN 1820-2446, eISSN 2738-1633. **М23**

5.6. Једно саопштење са научног скупа, објављено у целини М31, М33, М61, М63

- Драган Каран, „Византијски духовни токови и одблесци у Србији“, *Византијско-словенска читенија VI*, Зборник радова са истоимене Међународне научне конференције одржане 26. новембра 2022. године на Универзитету у Нишу, Д. Бојовић, К. Митић (ур.) (Ниш: Међународни центар за православне студије, Центар за црквене студије, 2021), 241-271 ISBN: 978-86-80136-31-8. **М31**
- Драган Каран, „Путеви, перспективе и изазови пастирског служења у Српској Православној Цркви“, *Стогодишњица васпостављања Српске Патријаршије 1920-2022*, Зборник радова са научног скупа одржаног на Православном богословском факултету у Београду, 15. децембра 2022. године, В. Вукашиновић (прир.) (Београд, Универзитет у Београду, Православни богословски факултет, 2023), 147-162. ISBN:978-86-7405-265-5, 147-162. **М63**

5.7. Остали изборни услови који су изложени у табели Г2

Стручно професионални допринос

2. 1. Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи или иностранству.

- Члан редакцијског одбора часописа *Теолошки погледи* од 2021. године.

2. 3 . Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер студијама.

- На мастер студијама члан у **9 (девет)** комисија за одбрану мастер радова, а ментор за одбрану **10 (десет)** мастер радова.

Допринос академској и широј заједници

2.2. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству.

- Члан Савета Православног богословског факултета Универзитета у Београду, почев од 10. септембра 2018. па до 2022. године – потврда секретара Православног богословског факултета у Београду приложена у пратећој документацији.

- Продекан за финансије на Православном богословском факултету Универзитета у Београду у периоду (2019-2022) и (2022-*).

2.3. Члан националног савета, стручног, законодавног или другог органа и комисије министарстава.

- Рецензент за вредновање у Комисији за почетну акредитацију докторских студија на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ Универзитета у Источном Сарајеву, Агенције за високо образовање Републике Српске.

2.4. Учешће у наставним активностима ванстудијских програма (перманентно образовање, курсеви у организацији професионалних удружења и институција, програми едукације наставника) или у активностима популаризације науке.

- Активности у циљу унапређења и популаризације науке:

1) Држање саветодавних предавања вероучитељима основних и средњих школа Републике Српске, у периоду од 23. августа до 27. августа 2021. године, у местима Бања Лука, Мркоњић Град, Бијељина, Соколац и Требиње, при чему треба нагласити да је кандидат био ангажован од стране Катихетског одбора Српске Православне Цркве у Републици Српској и Федерацији БиХ;

2) Предавање на тему „Велики пост и хришћански живот“, Црквена општина Лазаревац, 26. марта 2022. године;

3) Предавање на тему „Духовни смисао поста“ у организацији Цркве Ружице и Капеле Свете Петке, 3. априла 2022. године;

4) Предавање на тему „Пост и аскеза“, Црквена општина Лазаревац, 16. октобра 2022. године;

5) Предавање на скупу о Светом владици Николају на тему „Пастирско деловање Светог Владике Николаја“ у организацији Епархије ваљевске, 24. септембра 2022. године (писана верзија предавања штампана је у *Зборнику радова у част тројубилеја светог Владике Николаја: 140 година од рођења, 65 од представљања у Господу и 30 од преноса његових светих моштију*, 14-25, Ваљево, Епархија ваљевска, 2023, ISBN: 978-86-89013-10-8).

6 УКУПНА ОЦЕНА

На основу изнете анализе конкурсног материјала и узимајући у обзир целокупну делатност др Драгана Карана (наставно-педагошки рад, научно-истраживачки рад и друге наведене активности), заступљену током периода од његовог последњег избора, Комисија са задовољством може констатовати да је реч о кандидату који формално-правно и у суштинском смислу испуњава све критеријуме за избор у звање доцента за ужу научну област Практично богословље/Тежиште истраживања: Пастирско богословље на Православном богословском факултету Универзитета у Београду. Кандидат је током свог шеснаестогодишњег рада на Православном богословском факултету у Београду показао веома одговоран приступ својим обавезама, ентузијазам у раду са студентима, као и плодоносан рад на научно-истраживачком пољу.

Кандидат др Драган Каран својим радом показује да прати актуелне научно-истраживачке теме и тиме доприноси развоју пастирског богословља у нашој научној средини. Такође, он у својим радовима поштује све принципе и методологију академског научно-истраживачког рада. Исто тако, кандидат настоји да негује холистички приступ темама које обрађује, те на тај начин помаже у обликовању и истовременој повезаности пастирског богословља са другим друштвено-хуманистичким наукама, стално водећи рачуна о границама матичности теологије као науке. Он активно учествује у раду међународних и националних научних конференција, те и на тај начин доприноси упознавању шире академске заједнице са научним простором којим се бави.

Имајући у виду све горе наведено, Комисија је уверена да је др Драган Каран својим радом остварио допринос на наставно-педагошком и научно-истраживачком пољу на Православном богословском факултету Универзитета у Београду, те закључује да су у потпуности испуњени сви формално-правни услови за његов избор у звање доцента.

6. МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Пошто је пажљиво испитала конкурсни материјал, Комисија закључује да је кандидат др Драган Каран показао високи степен наставно-педагошке посвећености, компетентност за наставу и научно-истраживачку одговорност, као и да испуњава све законске услове за избор у звање

доцента. Сходно објављеном конкурс у публикацији „Послови“, од 31. јануара 2024. године, на који се једино пријавио досадашњи доцент на групи за Катихетско-пастирско богословље др Драган Каран, **Комисија сматра да др Драган Каран може да буде поновно изабран у звање доцента.** Отуда се са посебним задовољством обраћамо Изборном већу Православног богословског факултета Универзитета у Београду са предлогом да **Веће прихвати реферат Комисије и упути предлог Стручном већу за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Београду за избор др Драгана Карана у звање доцента за ужу научну област Практично богословље/Тежиште истраживања: Пастирско богословље, са пуним радним временом** на поменутом Факултету.

У Београду,

10. априла 2024. године

Чланови Комисије:

др Ненад Милошевић, редовни професор
Православног богословског факултета
Универзитета у Београду
(председник Комисије)

др Сава Милин, доцент
Православног богословског факултета
Универзитета у Београду

др Јован Мирић, редовни професор
Филозофског факултета
Универзитета у Београду
(у пензији)